

DINA TERSAGO EN HAAR JONGERE BROER PRATEN VOOR HET EERST OVER ZIJN BEROERTE

«Toen Hans belde en zei: ‘Ik ben oké...’ Dat was mijn beste telefoontje ooit»

Jong, sportief en alles met mate. Niets wees erop dat Hans Tersago op zijn 42 jaar een beroerte zou krijgen. «Opeens lag ik op mijn rug in de keuken. Ik kon geen woord meer zeggen.» Voor het eerst vertelt de leraar lichamelijke opvoeding samen met zijn zus Dina (47), presentatrice op VTM, over de impact op zijn leven en de familie. Zij: «Ik wist niet of je nog dezelfde zou zijn.» Hij: «Ik heb nog een jaar lang schrik gehad, Dina.»

Nadine VANDERLINDEN

Wat gaat gij dragen voor de foto, Hans? Ha, die lichtblauwe pull. Ik zal dan een lichtbruine trui nemen, dat staat schoon.» Het is altijd mooi om de vanzelfsprekende verstandhouding tussen een broer en zus te mogen gadeslaan. Tussen onze miss België 2001 en haar drie jaar jongere broer. Tussen de Cupido der boerenharten op VTM en een leerkracht lichamelijke opvoeding. Het type dat tijdens een ochtendjogging vlot over een slagboom kan springen. Zelfs op 22 juli 2024. «Ik voelde mij 's morgens goed.» We hebben afgesproken bij Hans thuis in Puurs, waar 'het' gebeurde. In medische taal heet 'het' TIA, een transiënte ischemische aanval, ook wel mini-beroerte of tijdelijke beroerte genoemd. Voor de duidelijkheid en het gemak gebruiken we hier: beroerte. Het was een warme vakantiedag waarin niks moest. Kinderen thuis, papa als leraar ook. «Ik had in de namiddag het gras afgedaan en onkruid gewied», keert Hans terug naar zijn memento mori. «De kinderen hadden meegeholpen, mijn partner Leen moest ergens naartoe. Daarna waren we naar binnen gegaan, de kinderen gingen een film zien en ik zou pizza's in de oven zetten om daarna mee te kijken. Een gezellige dag, dus.» «Het is gebeurd aan het kookeiland. Het eerste signaal was mijn arm. Die werd gevoelloos, ik moest die letterlijk ondersteunen met mijn andere hand. 'Oei, dat is hier helemaal slap.' Vervolgens voelde ik mijn rechterkant wegvallen, geen enkele controle meer. Ik ben achterover gestuikt, los het muggenraam in. Weer rechtgestaan. 'Allez, wat is dat? Slaapt mijn been?' Ik ben opnieuw gevallen. De oudste, onze Sem, heeft dat gelukkig gehoord en heeft heel goed gehandeld, hij is direct naar de burengelopen. 'Papa ligt op de grond!' De buurvrouw zag dat het ernstig was. 'Hans! Wat is er gebeurd?' Mijn spraak was weg, ik kon op niks antwoorden.»

Hulpeloos

Dina: «Hans toch. Dat moet beangstigend geweest zijn.» Hans: «Ja, (slikt) Als ik erover vertel, dan komt dat weer terug. Je ziet mensen panikeren rondom u, je ziet de bezorgde blikken van de ambulanciers... 'Breng uw vinger eens naar uw neus, mijnheer?' Dat ging niet. Je ligt daar hulpeloos maar wel bij volle bewustzijn, in een soort van overlevingsmodus. Eén geluk: dat ik meteen naar het UZA ben gevoerd met de ambulance.» Dina: «Ik was thuis. Mama belde: 'Het is niet goed met onze Hans.' Ik weet nog exact waar ik stond, ja. In de living aan de tafel. De

«Achteraf gezien ben ik wel wat te snel willen gaan. Een dikke week na de beroerte ben ik al meegegaan op chirokamp. Ik had dat beloofd, ik ben plichtsbewust»

HANS TERSAGO

kinderen zagen mijn reactie en ik heb het dus maar meteen gezegd: 'Peter Hans is naar het ziekenhuis.' Iedereen van slag. Het was al vrij laat, ze moesten gaan slapen en Isak heeft toen gezegd: 'Mama, als er nieuws is, wil je me dan wakker maken?' Toen hij in bed stapte heeft hij nog een gebedje gedaan.» Dina kijkt even opzij, naar het vertrouwde profiel. Of ze hun band eens wil schetsen? «Hans is drie jaar jonger dan ik. Het leeftijdsverschil was te klein om hem als 'mijn broertje' te beschouwen of als een pop. We groeiden op als gelijken. Hé broer? We hebben op een goeie manier 'afgezien' met mekaar. Spelen, plagen, onnozel doen... We komen heel goed overeen. Maar zijn we dezelfde? Neen. Van ons twee kan Hans het beste relativeren. Ik maakte mij altijd over alles zorgen, was heel perfectionistisch op school. Mijn broer wou het ook goed doen, maar die vond toch nog tijd om eens met een bal te sjotten. Ik bewonderde dat in hem, ik heb mij nooit grote zorgen moeten maken over hem. Mijn gevoel was: onze Hans, dat zit goed. Maar toen, die dag in juli... Toen voelde ik voor het eerst een heel grote bezorgdheid. Gaan we dezelfde Hans terugkrijgen als daarvoor? Er spoken allemaal scenario's door je hoofd.» Hans: «Ik lag intussen in het

«Wij zijn Tersago's. Onze familie blijft niet lang hangen in dingen. Maar de eerste oudejaarsavond samen... Toen heb ik mijn gevoel toch uitgesproken. 'Zo blij dat iedereen hier samen is. Dat iedereen goéd is'»

DINA TERSAGO

UZA onder de scanner. Een hersenbloeding? Of een bloedklonter? Daar zou de behandeling van afhangen. Bloedverdunners zijn aangewezen bij een klonter, maar kunnen een hersenbloeding net erger maken. De neuroloog en cardioloog stonden bij mij. 'Neemt u drugs, mijnheer?' Mijn partner Leen was ook toegekomen, maar ik kon niet eens vertellen wat er gebeurd was.»

Geheugenproblemen

«De scan toonde dat er een klontertje zat. Dat moest weg, de dokters zouden overleggen wat de beste aanpak was, opereren of niet... Maar terwijl ik lag te wachten, gebeurde het: ik kon weer praten tegen Leen. 'Ik weet het! Ik wou pizza's in de oven steken!' Dat waren nog geen perfecte zinnen, maar ik zag hoe opgelucht iedereen was. De prop moet zichzelf opgelost hebben. Vervolgens hebben ze gecontroleerd of er elders nog klonters zaten en zijn er bloedverdunners opgestart. Die neem ik intussen nog steeds.»

Dina: «Even na middernacht zag ik plots 'Hans' op mijn telefoon. Ik geloofde mijn ogen bijna niet, en ik

Dina en haar drie jaar jongere broer Hans. «Ik heb me nooit grote zorgen moeten maken over hem. Maar toen...»

Foto's ID / Sebastiaan Franco

Onze reporter bij Dina en Hans aan tafel, in zijn huis in Puurs.

geloofde al zeker mijn oren niet. Hans! Zwakjes, maar het was Hans. 'Ik ben oké.' Dat was de beste telefoon die ik ooit heb gekregen. Ik heb me aan mijn belofte

«De oudste, onze Sem, heeft het gelukkig gehoord en heeft heel goed gehandeld, hij is direct naar de burengelopen. 'Papa ligt op de grond!'»

HANS TERSAGO

gehouden en ben Isak gaan wakker maken. (fluisterend) 'Alles is oké met peter Hans.' Dat kind... Een smile tot achter zijn oren. Het beste scenario dat we konden krijgen.» Hans: «Achteraf gezien ben ik wel wat te snel willen gaan. Een dikke week na de beroerte ben ik al meegegaan op chirokamp. Ik had dat beloofd, ik ben plichtsbewust, ik voelde me redelijk oké, maar ik heb me op dat kamp op sommige momenten even moeten afzonderen voor de prikkels. Zoiets meemaken is toch niet te onderschatten.» Dina: «Ge hebt chance gehad.» Hans: «Enorm. De klonter had kunnen losraken terwijl er niemand thuis was. Of ik had slecht met mijn hoofd kunnen neerkomen. Er zijn mensen die na een beroerte maandenlang kinesitherapie of logopedie moeten volgen. Er zijn ook mensen bij wie het nooit meer helemaal wordt zoals vroeger: concentratiestoornissen, geheugenproblemen, motorische uitval... Bij mij lijkt het erop dat ik er niks aan heb overgehouden. Ik zeg altijd: er is niet meer schade dan daarvoor. (schatert)»

Geen zuurstof

Hans, weer ernstig: «Al klopt dat niet helemaal. Op een scan zien de artsen dat er wel degelijk een klein gebied in mijn hersenen beschadigd is. Het stuk dat door de klonter werd geblokkeerd, zat een tijd zonder zuurstof. Maar het gebied daarrond

kan met wat geluk de functies overnemen en dat moet bij mij gebeurd zijn. Ik ben daar ongelooflijk dankbaar om. Ik kan tegenwoordig echt een vreugdemoment hebben als er mij iets te binnen schiet. Ik ken veel van muziek en maak er een sport van om bij een liedje op de radio de titel en uitvoerder te zoeken. (fier) Ik vind het nog dikwijls. En dan denk ik: oef.» Dina: «Wat ik eigenlijk nog nooit heb gevraagd: heb je nadien nachtmerries gehad?» Hans: «Ja, er zijn nachten dat je daarover nadenkt.» Dina: «Je bent bang geweest, hé Hans? Ben je niet eens een keer terug naar spoed geweest, voor de zekerheid?» Hans: «Ik heb zeker anderhalf jaar in angst geleefd, Dina. Soms kreeg ik het gevoel dat mijn arm weer sliep. Voordien zou ik gedacht hebben: 'Dat gaat wel over.' Nu denk ik: 'Het is niet waar hé?' Ook als ik me heel moe voel, kan ik me veleens zorgen maken. Je weet eigenlijk niet goed meer wát je voelt: is het je lichaam of is het gewoon een paniecreactie?

«Ik heb mij nooit grote zorgen moeten maken over hem. Mijn gevoel was: onze Hans, dat zit goed. Maar toen, die dag in juli... Toen voelde ik voor het eerst een heel grote bezorgdheid»

DINA TERSAGO

Ik ben naar de psycholoog geweest om daarmee om te gaan. Intussen praat ik soms tegen mezelf: 'Er is niks, Hans.' Om mezelf gerust te stellen.» «Mijn hart is onderzocht en daarbij is gebleken dat ik een PFO heb, een gaatje tussen twee boezems. Dat komt voor bij 1 op de 4 mensen en geeft normaal geen

problemen. Maar er is een vermoeden dat het bij mij toch tot een klontertje kan hebben geleid. Er is dan via de lies een parapluutje gestoken om dat gaatje kleiner te maken. Maar... met zekerheid weten de dokters niet of het dát was. Bij de neuroloog heb ik gevraagd: 'Waarom?' Ik drink graag eens een biertje, maar ik ben absoluut geen brasser. De neuroloog zei: 'Een week geleden heb ik nog een topsporter gehad die hetzelfde voorhad.' Dina: «Al zijn er natuurlijk wel risicofactoren voor een TIA. Dat weten we via de Hersenletsel Liga. Maar ook zonder die factoren kan het gebeuren.» Hans: «(knikt) Het overkomt je.»

Iedereen goéd

Dina: «Ik ben met de Hersenletsel Liga in contact gekomen omdat ik op sociale media al eens liet weten dat mijn kinderen een fietshelm moeten dragen. Vanuit de redenering: je hebt maar één paar hersenen, bescherm ze. De Liga heeft dat opgemerkt, we hebben mekaar gevonden en ik heb dankzij hen meer geleerd over het NAH, het niet-aangeboren hersenletsel. Dat kan er komen door een val, maar net zo goed na een hersentumor of beroerte. Als ik mee kan helpen, zoals met dit interview, om mensen bewust te maken van het belang van snel handelen (zie kader)... Graag.» Broer en zus kijken nog eens naar mekaar. Zij legt snel haar hoofd op zijn schouders, hij roefelt even door haar haren. Dina: «Wij zijn Tersago's. Onze familie blijft niet lang hangen in dingen. Dat is: vooruit. Maar de eerste oudejaarsavond die we daarna samen vierden... Toen heb ik mijn gevoel toch uitgesproken. 'Zo blij dat iedereen hier samen is. Dat iedereen goéd is.' Af en toe eens terugdenken aan die dag... Dat helpt wel om te relativëren, ja.»

Wanneer 112 bellen?

Dina: «Met dit interview willen we het principe van BEFAST onder de aandacht brengen. Er zijn mensen die zich onwel voelen en denken: 'Ik kan precies niet meer zo goed praten en mijn evenwicht is weg, ik ga even in mijn bed liggen.' Zo kunnen er kostbare uren verloren gaan. Bij bepaalde symptomen is het belangrijk om meteen 112 te bellen.» Die vallen onder de volgende letters, met als acroniem BEFAST. Balance: Plotselinge problemen met evenwicht of coördinatie. Eyes: Niets meer zien uit één of beide ogen, ineens wazig of dubbel zien. Face: Een mondhoek die plots naar beneden hangt, een verminderd gevoel in de helft van het aangezicht. Arm: Het niet meer (goed) kunnen bewegen of opheffen van een arm of been. Speech: Plotseling wartaal beginnen praten of niet meer op woorden komen. Time: Als het gaat om een herseninfarct, moet men binnen de 3 uur in het ziekenhuis zijn om een behandeling die de kans op ernstige letsels vermindert te kunnen starten. Meer info: www.hersenletselliga.be